

Muinasasulakoht ja lohukivi



Selles **muinasasulakohas** elasid inimesed juba ligi 3000 aastat tagasi. Sellest annab tunnistust maapind: endistes asulakohtades on muld põllumaast tumedam, kuna sisaldab sütt, samuti leidub siin kuumutamise murenenud raudkive. Arheoloogiliste leidude põhjal on inimesed siin elanud enne ristirüütli vallutusretki.

Kahtlus, et just siin on asunud muistne asulakoht, sai kinnitust 1980-ndate aastate lõpul, kui kohalik arheoloog **Ardo Niinre** leidis prooviaukude kaevamisel

muinas- ja keskaegset keraamikat, šlakitüki ja keskaegse klaashelme. Need leiud jutustavad meile elust muinasasulas tuhandete aastate eest. Muinasasulakoht on tunnistatud kultuurimälestisteks 1998. aastal.

Lohkude tegemine kivisse on kultuurinähtus, mis on tuntud mitmel pool maailmas. Eestis leidub **lohkive** ehk **kultusekive** rohkem Põhja-Eestis, pisut ka Saaremaal ning mõned üksikud Lõuna-Eestis. Arva-

tavasti on lohukivide traditsioon saabunud Eestisse Skandinaaviast pronksiajal (kuni 500 aastat eKr) koos kombega matta oma surnud kivikirstkalmetesse.

Lohukivid on umbes 1–1,5 meetri kõrgused kivid, ent leidub ka nii madalaid, mis vaevu maapinnast eristuvad. Lohud kivides on tavaliselt 3–5 cm läbimõõduga ja 2–3 cm sügavad ja nende põhi on kausikujuliselt ümar. Lohkude tegemisel kasutati terava otsaga kive. Eesti lohukivide täpne otstarve ja tähendus pole enam kahjuks teada, ent tõenäoliselt olid need seotud viljakusmaagiliste riitustega, kuna suur osa leitud lohukividest asuvad maaviljeluseks sobivates paikades. Teada on, et sadu aastaid hiljem on üksikutele lohukividele ka ohvriande toodud, näiteks haiguste korral.

Mida rohkem on lohkusid, seda rahvarohkem võis olla piirkond. Tule ja loe lohud üle!

Mälestised on riigi kaitse all, muinasasulakoht reg. nr. 17947 ja lohukivi reg. nr. 17951.

Täiendav info kultuurimälestiste riiklikus registris <http://register.muinas.ee>

